

начин: а) образ на смирения влюбен, типологически сходен с фигурата на рицаря обожател на дамата на своето сърце; б) образ на романтическия (байроническия) тип любовник-похитител; в) образ на мъж, разочарован и отвратен от жената, дарила го само със „сажди на страстта“.

„Безспорно най-значителният от тези три образа-фасети – продължавам в „Пролегомена“ – е първият, който макар и да не се покрива с биографичния Яворов, е най-близко до него с някои свои черти. Във всички свои любови – като се започне от Дора Габе, Мина Тодорова, Лора Каравелова, та се стигне до неоствъществената връзка с Дора Конова, Яворов подхожда еднотипно към любовта като единствено възможен път към самообновление и възраждане. В този смисъл любовта е за него своеобразна религия.“

Днес към тези наблюдения бих добавил само това, че трите образа на любещия мъж у Яворов бележат емоционалната крива на любовната процесуалност: влюбване-тържество-разочарование. Днес ми се струва, че бихме могли да бъдем и по-аналитични, изследвайки отношенията на Яворов с жените, вдъхновителки на неговите любовни стихотворения. Към тях, освен посочените по-горе, бихме могли да прибавим и името на Весела Олзомер, за която знаем твърде малко. Бързам да подчертая че онова, което би следвало да интересува изследователите, са не пикантните подробности, а типологията на любовните изживявания. В този смисъл няма нищо рисковано според мене и ако бъдат накърнени някои осветени от традицията романтически митове. Неотдавна четох в един популярен всекидневник статия за връзката на Яворов с Мина Тодорова, в която за първи път документално се потвърждава опасението на поета, че се е забъркал в крайно неприятна история.

В ранната есен на 1967 г. бях допуснат в дома на поетесата Дора Габе, за да взема от нея интервю за в. „Софийски университет“. Впоследствие имах привилегията да се сближа с възрастната поетеса и многократно да разговарям с нея по интересуващи ме теми. При първата ни среща останах шокиран от твърдението на Д. Габе, че най-популярните любовни стихотворения на Яворов („Две хубави очи“, „Вълшебница“, „Ела“, „Блян“) били посветени на нея, а не на Мина Тодорова. Навремето възприех това твърдение като хвалба на възрастната поетеса и не посмях да го включа в интервюто, възпроизведено и без това по памет. Впоследствие поетесата нееднократно е заявявала пред мене, че Яворов е голямата любов на живота ѝ. Потвърждение на това нейно убеждение е и стихотворението на поетесата „Женска кръв“, поверено на Георги Тахов няколко месеца преди смъртта ѝ и публикувано в юбилейния брой за поетесата на в. „Словото днес“ тази година. Без да зная повече за връзката на Д. Габе с П. К. Яворов,